

פיתוח וקידום מפרץ חיפה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת הממשלה מס' 2262 מיום 08.01.2017 שעניינה "פיתוח כלכלי של מחוז הצפון וצעדים משלימים לעיר חיפה" ובהמשך להחלטת הממשלה מס' 529 מיום 06.09.2015 שעניינה "תוכנית לאומית לצמצום זיהום האוויר והפחתת סיכונים סביבתיים באיזור מפרץ חיפה", ובשים לב לעבודת הצוות הבינמשרדי אשר בחן את עתיד התעשייה הפטרוכימית במפרץ חיפה בראשות ראש המועצה הלאומית לכלכלה ובהשתתפות נציגי משרד האנרגיה, משרד הכלכלה והתעשייה, משרד הגנת הסביבה, משרד האוצר, מנהל תכנון ורשות מקרקעי ישראל:

1. להקים ועדת מנכ"לים בינמשרדית לפיתוח וקידום מפרץ חיפה. בראש הוועדה יעמוד נציג משרד ראש הממשלה והרכבה יהיה כדלקמן: מנכ"ל משרד ראש הממשלה או נציג בכיר מטעמו, מנכ"ל משרד ראש הממשלה החליפי או נציג בכיר מטעמו, ראש אגף התקציבים במשרד האוצר, מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, מנכ"ל משרד האנרגיה, מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה, מנכ"ל משרד הביטחון, ראש המועצה הלאומית לכלכלה, ראש המועצה לביטחון לאומי, מנכ"ל משרד הפנים, מנכ"ל רשות מקרקעי ישראל, מנכ"לית מנהל תכנון והיועץ המשפטי לממשלה או משנהו.

2. הוועדה תגבש אסטרטגיה ממשלתית ועקרונות לתכנית פעולה לפיתוח וקידום מפרץ חיפה ותגיש את המלצותיה לממשלה תוך 90 ימים מקבלת החלטה זו.

3. הוועדה תדון, בין היתר, בנושאים הבאים:

- 3.1 עתיד התעשייה הכבדה, בדגש על התעשייה הפטרו-כימית במפרץ חיפה
- 3.2 תשתיות האנרגיה הקיימות במפרץ חיפה והבטחת רציפות התפקוד של משק האנרגיה הלאומי בטווח הקצר הבינוני והארוך
- 3.3 צרכי דיור ופיתוח עירוני של מטרופולין חיפה
- 3.4 פיתוח כלכלי ואזורי, הגברת הפריון ועידוד השקעות
- 3.5 צרכי תעסוקה קיימים ועתידיים במטרופולין חיפה
- 3.6 סיכונים מחומרים מסוכנים, זיהום אוויר, שיקום קרקע והיבטים סביבתיים נוספים במפרץ חיפה

4. הוועדה רשאית לזמן נציגי ממשלה, נציגי שלטון מקומי או גופים רלוונטיים, שאינם חברי הוועדה, להציג את עמדתם בנושא.

5. הוועדה תפרסם את עיקרי התכנית, בטרם הגשתה לממשלה, להערות הציבור.

דברי הסבר

רקע כללי

מפרץ חיפה מהווה את אחד המוקדים התעשייתיים המרכזיים והוותיקים בישראל. המפרץ מאופיין בפעילות תעשייתית ענפה הכוללת למעלה מ-200 מפעלי תעשייה מגוונים, וכן בריכוז של תשתיות ארציות לייבוא, יצוא ואחסון של נפט גולמי, תזקידי דלק וחומרים מסוכנים. פעילויות אלו משפיעות על כלל מטרופולין חיפה, בין היתר, בהיבטי כלכלה, תעסוקה, סביבה, דיור ותכנון עירוני.

התעשייה הכבדה במפרץ חיפה ממוקמת במרכז המטרופולין, בקרבה לאוכלוסייה ובאזור בו נתוני הטופוגרפיה והאקלים המקשים על פיזור מזהמים. בשנים האחרונות נעשו מאמצים רבים להפחתת המזהמים באזור וכתוצאה מכך חל שיפור משמעותי באיכות האוויר באזור בין השנים 2009 עד 2018. ברם, התעשייה עודנה תורמת חלק משמעותי מסך הפלטות במפרץ חיפה, גם בהינתן התקנים והסטנדרטים המתקדמים החלים עליה. מקורות פליטה משמעותיים נוספים באזור מטרופולין חיפה הם תחבורה, תחנות כוח, תחנות דלק ושימושים ביתיים. נוסף על כך, האזור כולל למעלה מ-1,500 מקורות סיכון של חומרים מסוכנים, שבהם נעשה שימוש בלמעלה מ-800 סוגים שונים של חומרים מסוכנים.

כיום מקודמות מספר תכניות שונות הנוגעות לעתידו של מפרץ חיפה בהיבטים הללו, ביניהן גם צוות בינמשרדי אשר בחן את עתיד התעשייה הפטרוכימית במפרץ, בדגש על פעילות בתי הזיקוק שבאזור. הצוות סיים את עבודתו ללא המלצות מוסכמות. לאור זאת, קיים צורך לגבש תכנית אסטרטגית כלל ממשלתית אשר תבחן את פיתוח וקידום מפרץ חיפה בראיה רוחבית. תכנית אסטרטגית זו חשובה לשם יצירת וודאות ארוכת טווח בנוגע למדיניות הממשלתית בנושא.

מטרת החלטה זו היא להקים וועדת מנכ"לים אשר תבחן את כלל ההיבטים הרלוונטיים לקבלת החלטה מושכלת, תסתמך על נתונים מוסכמים ותגבש מדיניות ממשלתית מקיפה וארוכת טווח בנוגע למפרץ חיפה. הוועדה תבחן, בין היתר, את עתיד התעשייה הכבדה בדגש על התעשייה הפטרו-כימית, תשתיות האנרגיה במפרץ, צרכי דיור ופיתוח עירוני, צרכי תעסוקה ופיתוח כלכלי במטרופולין וסיכונים סביבתיים לרבות חומרים מסוכנים ואיכות אוויר.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

אין להחלטה השפעה כלכלית על משק המדינה. יתכן שההמלצות הוועדה שיוגשו בתוך 90 יום יכילו המלצות בעלות השפעה כלכלית.

תקציב

אין היבט תקציבי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין השפעה על מצבת כח האדם.

עמדת שרים אחרים שהחצעה נוגעת לתחום סמכותם

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת הממשלה מס' 2262 מיום 08.01.2017 שעניינה "פיתוח כלכלי של מחוז הצפון וצעדים משלימים לעיר חיפה"
החלטת הממשלה מס' 529 מיום 06.09.2015 שעניינה "תוכנית לאומית לצמצום זיהום האוויר והפחתת סיכונים סביבתיים באיזור מפרץ חיפה"

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יחס החצעה

חוות דעתה של היועצת המשפטית של המשרד להגנת הסביבה מצורפת להחלטה זו.

סיווגים

סיווג ראשי : 03תחליך ;
תחום פעולה עיקרי : 02חברה וכלכלה ;

מוגש על ידי ראש הממשלה
ועל ידי השרה להגנת הסביבה

ד' חשון תשפ"א
22 אוקטובר 2020

חוקת דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

פיתוח וקידום מפרץ חיפה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטים המשפטיים:

מטרת החלטה היא בחינת עתיד מפרץ חיפה. בהתאם להחלטה תוקם ועדת מנכ"לים בין משרדות. בראש הוועדה יעמוד נציג משרד ראש הממשלה, והרכבה יהיה כדלקמן: מנכ"ל משרד ראש הממשלה או נציג בכיר מטעמו, מנכ"ל משרד ראש הממשלה החליפי, ראש אגף התקציבים במשרד האוצר, מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, מנכ"ל משרד האנרגיה, מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה, מנכ"ל משרד הביטחון, ראש המועצה הלאומית לכלכלה, ראש המועצה לביטחון לאומי, מנכ"ל משרד הפנים, מנכ"ל רשות מקרקעי ישראל, מנכ"לית מנהל תכנון וחיוץ המשפטי לממשלה או משנהו.

בראשות נציג משרד ראש הממשלה, ובחשתתפות חיוץ המשפטי לממשלה או נציגו, נציג משרד רוח"מ החליפי, מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, מנכ"ל משרד האנרגיה, מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה, מנכ"ל משרד הפנים, מנכ"ל רשות מקרקעי ישראל, ראש אגף התקציבים במשרד האוצר, ראש המועצה הלאומית לכלכלה, ראש המועצה לביטחון לאומי, מנהלת מינהל התכנון וחיוץ המשפטי לממשלה או נציגו. מוצע כי הוועדה תגבש אסטרטגיה ממשלתית ועקרונות לתכנית פעולה, ותגיש את המלצותיה לממשלה תוך 90 ימים, לאחר פרסום עיקרי התכנית להערות הציבור.

הוועדה תדון, בין היתר, בעתיד התעשייה הכבדה, בדגש על התעשייה הפטרוכימית במפרץ חיפה, עתיד תשתיות האנרגיה במפרץ חיפה והבטחת תיפקודו של משק האנרגיה, צרכי דיור ופיתוח עירוני של מטרופולין חיפה, פיתוח כלכלי ואזורי, צרכי תעסוקה עתידיים, סיכונים מחומרים מסוכנים ויחוס אוויר, שיקום קרקע וחיבטים סביבתיים נוספים במפרץ חיפה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

מאחר שכל עיקרה של החלטה מתווה להכנתה של תכנית עתידית למפרץ חיפה, בשלב זה אין היא מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

היועצת המשפטית למשרד רוח"מ – אין הערות.

חיוץ המשפטי למשרד האוצר – אין הערות משפטיות. הועברו הערות מקצועיות.

חיוץ המשפטי למשרד הפנים – אין הערות משפטיות.

היועצת המשפטית למשרד האנרגיה – טרם התקבלו הערות.

היועצת המשפטית למשרד הכלכלה – אין הערות משפטיות. הועברו הערות מקצועיות.

היועצת המשפטית למשרד התחבורה – אין הערות משפטיות. הועברו הערות מקצועיות.

היועצת המשפטית לרשות מקרקעי ישראל – אין הערות משפטיות.

היועצת המשפטית לזרוע העבודה במשרד העבודה והרווחה – אין הערות משפטיות. הועברו הערות מקצועיות.

משרד המשפטים – טרם התקבלו הערות.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את החצעה:

אין מניעה משפטית לקבל את ההחלטה.

21.10.20 דלית דרור היועצת המשפטית למשרד להגנת חסביבה

חתימה

תפקיד

שם

תאריך